

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра географії України та регіоналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«01» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ТЕРИТОРІАЛЬНІ СИСТЕМИ РОЗСЕЛЕННЯ

Вид дисципліни (за компонентом ОП): вибіркова

Освітньо-професійна програма: географія

Спеціальність: 014.07 Середня освіта (географія)

Галузь знань: 01 Освіта

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаними освітньо-професійними програмами: географічний

Мова навчання: українська

Розробник: к.геор.н., доц.Заблотовська Н.В

REDMI NOTE 8

AI QUAD CAMERA

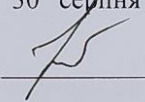
Чернівці 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Територіальні системи розселення» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Географія» спеціальності: 014.07 Середня освіта (географія), галузі знань: 10 Природничі науки, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол №9 від 2 вересня 2018р.).

Розробник: Заблотовська Наталія Василівна, кандидат географічних наук, доцент,

Затверджено на засіданні кафедри географії України та регіоналістики

Протокол №16 від “30” серпня 2021 року

Завідувач кафедри Іван КОСТАЩУК

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 2 від “01” вересня 2021 року

Голова методичної ради факультету Микола ПАСІЧНИК

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Територіальні системи розселення» належить до переліку варіативних (вибіркових) навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти на третьому році навчання. Дисципліна призначена для вивчення методологічних основ розселення населення, чинників формування розселення, основних форми розселення, типів поселень, територіальних систем розселення України та особливостей вивчення демографічної складової у шкільному курсі географії. Основною проблемою навчального курсу є загальні закономірності територіальної організації розселення в Україні та методика виділення територіальних систем розселення, в контексті впровадження територіальної реформи, адже учням потрібно донести інформацію не лише про старий адміністративний устрій але й про новий та наслідки таких змін.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Територіальні системи розселення» полягає у поглибленому вивченні теоретичних основ курсу, чинників формування розселення, форм розселення, типів поселень, територіальних систем розселення та методичних особливостей подання даної інформації на уроках географії у 8, та 11 класах.

Задля досягнення поставленої мети необхідно опрацювати відповідні літературні, картографічні та статистичні джерела; оволодіти понятійно-термінологічним апаратом наукового дослідження розселенських процесів та систем розселення зокрема; встановити міждисциплінарні зв'язки між даною та суміжними науковими дисциплінами.

- 3. Завдання:

- поглиблення знань про чинники, особливості, закономірності, принципи розселення населення в Україні;
- одержання відомостей про системи розселення в Україні, функціональні типи міст, сучасні особливості містоутворення, динаміку сільського розселення, перспективи розвитку селищ міського типу як перехідної ланки розселення;
- аналіз територіальних систем розселення та критеріїв їх виділення;
- оволодіння уміннями та навичками історико-географічного аналізу утворення і розвитку поселенської мережі, навичками класифікації поселень за різними критеріями
- уміння критичного оцінювання та регіонального зіставлення проблем нерівномірності, невідповідності розселення населення
- виявлення перспектив розвитку розселення в Україні
-

4. Пререквізити. Навчальна дисципліна вивчається у п'ятому семестрі та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань, вмінь та навичок, а саме, вдосконалення набутих під час вивчення дотичних дисциплін «Соціально-економічна географія України», «Суспільна географія» за освітнім рівнем «бакалавр» даної ОП.

5. Результати навчання

Універсальні компетенції: володіння способами визначення мети навчання, планування, аналізу і самооцінки; володіння способами взаємодії суспільним оточенням і навичками в роботі, групі, колективі; здатність виконувати різноманітні соціальні ролі, вміння презентувати себе, колектив, Україну; здатність виступати з усними повідомленнями, ставити запитання, дискутувати, вести ділове спілкування в усній або в письмовій формі; наявність навичок оперування, отриманою під час навчання інформацією, вміння користуватись сучасними засобами інформації, системами та технологіями, здатність до пошуку, аналізу й відбору необхідної інформації, її перетворення, збереження і передавання.

Фахові компетенції: Проводити дослідження систем розселення на відповідному рівні, розуміти застосування та роль географічної науки для суспільства та у господарській діяльності, ступінь оволодіння знаннями, уміннями та навичками, необхідними для здійснення самостійної пізнавальної діяльності; високий рівень сформованості досвіду спеціалізованої діяльності та його безпосереднє застосування при управлінні системами розселення; досвід прояву професійних компетентностей у різноманітних стандартних і нестандартних ситуаціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: методи описання, аналізу та прогнозу розселенських процесів; методи дослідження розселення; методи виділення елементів територіальних систем розселення; на практиці застосовувати різні методи наукових досліджень територіальних систем розселення; пропонувати шляхи перспективного розвитку міських поселень

вміти: описувати розселенські процеси; аналізувати тенденції і чинники розвитку міських і сільських поселень; виділяти територіальні елементи систем розселення; на практиці застосовувати різні методи наукових досліджень територіальних систем розселення; пропонувати шляхи перспективного розвитку міських поселень

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни _____												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3-й	5-й	3	90	2	36	24			50		іспит
Заочна	3-й	5-й	3	90	2	10	6			74		іспит

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	Заочна форма

	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Назва												
Тема 1. Розселення як об'єкт соціально-економічних досліджень	6	2	2			2	8	2		1		6
Тема 2. Загальні закономірності та принципи розселення	6	2	2			2	7					7
Тема 3. Трансформація розселення на рубежі століть	8	2	2			4	8	2		1		5
Тема 4. Методологічні та методичні засади дослідження розселення	8	2	2			4	7					7
Тема 5. Концептуальні засади, закономірності формування та розвитку міських поселень	8	2	2			4	8	2		1		5
Тема 6. Міста: сучасний стан і тенденції структурних трансформацій	8	2	2			4	8					8
Разом за змістовим модулем 1	46	12	12			22	46	5		3		38
Змістовий модуль 2. Назва												
Тема 1. Формування і структура систем розселення.	10	2	2			6	9	1		1		7
Тема 2. Шляхи вдосконалення систем розселення.	8	2	2			4	8	1				7
Тема 3. Локальні територіальні системи розселення.	8	2	2			4	9	1		1		7
Тема 4. Етнічні аспекти розселення в Україні.	10	2	2			6	8					8
Тема 5. Стан навколишнього середовища в	10	2	2			6	10	2		1		7

поселеннях України.											
Разом за змістовим модулем 2	44	10	10			24	44	5		3	36
Усього годин	90	22	22			48	90	10		6	74

6.2.1. Тематика практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів	Термін
Змістовий модуль 1				
1	Розміщення населення України та особливості вивчення даної теми у шкільному курсі географії	4/1	5	
2	Територіальна диференціація населення та населених пунктів України та особливості вивчення даної теми у шкільному курсі географії	4/-	5	
3	Урбанізація як передумова формування систем розселення та особливості вивчення даної теми у шкільному курсі географії	2/1	5	
4	... Вплив природних умов і ресурсів на процеси розселення	4 / 1	5	
Змістовий модуль 2				
5	Система розселення України та її структура та особливості вивчення даної теми у шкільному курсі географії	4/1	5	
6	Визначення енергії поля демографічного впливу міст.	4/1	10	
7	Розселення Карпатського регіону та особливості вивчення даної теми у шкільному курсі географії	2/1	5	

6.2.2. Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується самостійно при консультуванні з викладачем протягом вивчення дисципліни у відповідності до графіку навчального процесу і завершується індивідуальним захистом перед викладачем у формі бесіди та наочного демонстрування отриманих практичних результатів. ІНДЗ виконуються у формі проектних геоінформаційних розробок та інтерактивних карт обраних студентом на основі зазначеного переліку тематик. У окремих випадках, коли спостерігається схожість у вихідній експериментальній інформації, тема ІНДЗ може змінюватися чи уточнюватися на розсуд викладача

№	Назва реферату	Прізвище	Термін
1.	Розселення в Україні та особливості їх географії.		
2.	Історичні особливості трансформації форм територіальної організації розселення.		
3.	Природне середовище як чинник розселення.		
4.	Значення природних умов та ресурсів у розвитку процесів розселення.		

5.	Суспільно-географічні чинники формування систем розселення.		
6.	Демогеографічні чинники розселення.		
7.	Екологічна ситуація як чинник розселення.		
8.	Проаналізувати підходи до виділення регіональних систем розселення.		
9.	Адміністративна реформа в Україні.		
10.	Значення вивчення систем розселення у розробці адміністративної реформи в Україні.		
11.	Характеристика Подільської регіональної системи розселення.		
12.	Характеристика Західної системи розселення.		
13.	Характеристика Південної регіональної системи розселення.		
14.	Характеристика Центральної регіональної системи розселення.		
15.	Характеристика Північно-Східної регіональної системи розселення.		
16.	Характеристика Придніпровської регіональної системи розселення.		
17.	Характеристика Донбаської регіональної системи розселення.		
18.	Суть та значення гексагональної моделі Вальтера Крісталлера.		
19.	Значення функціонального спрямування поселення при визначенні його місця в системі розселення.		
20.	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (АР Крим)		
21.	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Вінницька область)		
22.	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Волинська		

	область)		
23	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Дніпропетровська область)		
24	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Донецька область)		
25	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Житомирська область)		
26	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Закарпатська область)		
27	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Запорізька область)		
28	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Івано-Франківська область)		
29	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Київська область)		
30	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Кіровоградська область)		
31	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Луганська область)		
32	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Львівська область)		
33	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських		

	поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Миколаївська область)		
34	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Одеська область)		
35	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Полтавська область)		
36	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Рівненська область)		
37	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Сумська область)		
38	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Тернопільська область)		
39	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Харківська область)		
40	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Херсонська область)		
41	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Хмельницька область)		
42	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Черкаська область)		
43	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Чернівецька область)		

44	Розрахувати потенціал поля розселення для усіх міських поселень окремої адміністративної області України чи АР Крим та побудувати відповідні картосхеми (Чернігівська область)		
----	--	--	--

6.2.3. Самостійна робота

Під час самостійної роботи при вивченні дисципліни студент повинен опрацювати теоретичний матеріал, що подавався в процесі лекції та рекомендований до самостійного опрацювання згідно навчальної програми (див. перелік тем самостійних робіт);

1. Характеристика Подільської регіональної системи розселення.
2. Характеристика Західної системи розселення.
3. Характеристика Південної регіональної системи розселення.
4. Характеристика Центральної регіональної системи розселення.
5. Характеристика Північно-Східної регіональної системи розселення.
6. Характеристика Придніпровської регіональної системи розселення.
7. Характеристика Донбаської регіональної системи розселення.

7 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Демографічна ситуація в Україні як базис розселення населення.
2. Розміщення населення України та його територіальні відміни.
3. Міграційний рух населення як чинник формування поселенської мережі.
4. Територіальна структура розселення.
5. Міське розселення в Україні
6. Сучасні особливості містоутворення
7. Розкрити шляхи і напрямки перспективного розвитку міст
8. Охарактеризувати історичні особливості виникнення та розвитку міських поселень в Україні.
9. Сільське розселення в Україні та проблеми його розвитку
10. Розкрити значення СМТ в структурі розселення України
11. Трансформація селищної форми розселення в Україні
12. Трансформація форм територіальної організації міського розселення
13. Етнічний склад населення України
14. Розселення різних етносів по території України
15. Розкрити проблему розселення та облаштування депортованих народів
16. Розселення корінних народів Криму
17. Українська діаспора у світі, географія та основні ареали розселення
18. Етапи еміграції з України та їх оцінка формування систем розселення.
19. Дати оцінку трудових ресурсів потенціалу України
20. Віковий склад населення як базис
21. Дати оцінку розселення населення України.
22. Методи дослідження розселення.
23. Статистичні методи дослідження розселення
24. Історичні методи розселення
25. ГІС-аналіз при дослідженні розселення
26. Географічні методи дослідження розселення

27. Розкрити суть основних методологічних принципів при соціально-економічному дослідженні розселення
28. Розкрити основні стратегічні напрями та заходи розвитку системи розселення в Україні.
29. Розкрити основні недоліки сучасної системи розселення в Україні.
30. Проаналізувати нормативну законодавчу базу, що забезпечує розвиток процесів розселення.
31. Пріоритетні завдання щодо перспективного розвитку поселень різного типу.
32. Розкрити принципи формування національної системи розселення.
33. Охарактеризувати субрегіональні системи розселення
34. Розкрити основні ознаки, що єднають сукупність поселень у систему
35. Охарактеризувати основні чинники, що визначають особливості формування територіальних систем розселення.
36. Охарактеризувати основні елементи системи розселення.
37. Планувальна структура системи розселення
38. Охарактеризувати процес формування та значення кущових систем розселення
39. Дати оцінку розселення населення в КПП.
40. Розкрити структуру української національної системи розселення.
41. Підходи до визначення регіональних систем розселення та їх структура за різними авторами.
42. Охарактеризувати системи розселення локального рівня.
43. Охарактеризувати структуру розселення КПП
44. На прикладі розкрити значення розвитку міжрайонних локальних систем розселення у розвитку обласного регіону.
45. Потенціал поля розселення населення, його визначення та значення для дослідження населення.
46. Розкрити суть поняття територіальна система розселення, та пояснити особливості її формування.
47. Форми територіальної організації розселення в Україні та особливості їх географії.
48. Історичні особливості трансформації форм територіальної організації розселення.
49. Природне середовище як чинник розселення.
50. Значення природних умов та ресурсів у розвитку процесів розселення.
51. Суспільно-географічні чинники формування систем розселення.
52. Демогеографічні чинники розселення.
53. Екологічна ситуація як чинник розселення.
54. Екологічний стан в сільських поселеннях України
55. Екологічна ситуація в містах України
56. Стан навколишнього середовища в українських поселеннях
57. Характеристика Подільської регіональної системи розселення.
58. Характеристика Західної системи розселення.
59. Характеристика Південної регіональної системи розселення.
  - 8 Характеристика Центральної регіональної системи розселення.
  - 9 Характеристика Північно-Східної регіональної системи розселення.

- 10 Характеристика Придніпровської регіональної системи розселення.
- 11 Характеристика Донбаської регіональної системи розселення.
- 12 Значення функціонального спрямування поселення при визначенні його місця в системі розселення.

13 Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю. *Контроль* знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких засобів діагностики, як лабораторні і самостійні роботи, тестування, індивідуальні завдання, письмове і усне опитування. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді письмового фронтального опитування. Форма підсумкового контролю (іспит) полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі усних відповідей на підсумковому модулі та результатів виконання певних видів робіт.

Засоби оцінювання. Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є: письмове й усне опитування, контрольні модульні роботи з використанням стандартизованих тестів; проекти; презентації результатів проведених досліджень та оцінювання виконаних лабораторних завдань і самостійних робіт; контроль виконання індивідуальних завдань здійснюється за бажанням студентів, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) науково-дослідницьких завдань шляхом оцінювання виконаних рефератів та усного індивідуального захисту результатів досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни. Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (іспиту). Додатково студент може отримати до 20 балів за виконання ІНДЗ.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 (10 балів за теоретичний блок та 20 балів – за виконання завдань на практичних); 2 модуль – 30 (10 балів за теоретичний блок та 20 балів – за виконання завдань на лабораторних). Студент, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати іспит і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати іспит з метою підвищення свого рейтингу за даною навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 30 балів - не допускається до складання іспиту

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається екзамен, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-

контролю (екзамену) – до 40 балів. Якщо студент за власною ініціативою чи бажанням, крім обов’язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи – ІНДЗ (фіксовані виступи, реферати, статті, участь в олімпіадах, наукових конференціях тощо), може отримати додатково 20 балів, які також підсумовуються до підсумкової оцінки. Зауважимо, що зміст індивідуальних дослідницьких робіт студентів подається через платформу Moodle де перевіряється на випадок не добросовісних дій студента. Загалом оцінка ІНДЗ передбачає оцінювання власне проведеної роботи та її захист.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти зобов’язані виконувати положення принципів академічної доброчесності: виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв); надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів; не публікувати і не розповсюджувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Питання плагіату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: [Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view) https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view, [Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl/view) [https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl /view](https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl/view) та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAykF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

<i>Рейтингова оцінка з дисципліни</i>	<i>Оцінювання в системі ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Залік за національною шкалою</i>
90-100	A	5 (відмінно)	Зараховано
80-89	B	4 (добре)	
70-79	C	4 (добре)	
60-69	D	3 (задовільно)	
50-59	E	3 (задовільно)	
35-49	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано
1-34	F	2 (незадовільно) з обов’язковим повторним курсом	

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі. Скільки для повного забезпечення комунікації з викладачем використовується платформа дистанційного навчання Moodle, то фіксація набраних балів студентом під час вивчення курсу також ведеться у електронному додатку оцінювання на сторінці курсу.

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)											Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

9. Рекомендована література

9.1. Базова (основна)

1. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти. – Чернівці: Рута, 2003. – 392 с.
2. Доценко А.І. Регіональне розселення: проблеми та перспективи. – К.: Наукова думка, 1994. – 195 с.
3. Доценко А.І. та ін. Розселення в Україні: проблеми і перспективи. – К.: РВПС України НАН України, 2006. – 269 с.
4. Доценко А.І. та ін. Регіональне розселення в Україні: стан і прогноз. – К.: РВПС України НАН України, 2007. – 376 с.
5. Заблотовська Н.В. / Територіальні системи розселення. Методичні вказівки. (*Практичні роботи*) / Н.В. Заблотовська. - Методичні вказівки. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 16 с.
6. Заблотовська Н.В. Кандидатська дисертація на тему : Демогеографічні процеси в регіоні Центрального Поділля (на прикладі Хмельницької субрегіональної системи розселення)
7. Заблотовська Н. До питання про вплив природних умов на розміщення населених пунктів (на прикладі поселенської мережі Хмельницької області) / Н.Заблотовська // Часопис соціально-економічної географії: Збірник наукових праць. – Випуск 5 (2). – Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2008. – С.212-216.
8. Кривицька Н. Історисні особливості освоєння території та виникнення поселень Центрального Поділля / Н.Кривицька // Наукові записки Тернопільського державного педуніверситету ім. В.Гнатюка. Серія: Географія. – Тернопіль. – 2007. – №2 – С. 21-26.

9. Заблотовська Н. Особливості розвитку районних локальних систем розселення Хмельницької субрегіональної системи розселення/ Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Вип. 553-554: Географія. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 192 с. – С. 163-166.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2011_0553_0554.pdf
10. Заблотовська Н. Формування демогеографічної ситуації в поселеннях етноконтактних територій Чернівецької області / Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2012. - Вип. 616: Географія. - 116 с. - С. 65-69.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2012_0616.pdf
11. Заблотовська Н.В. Сучасні особливості формування та розвитку хмельницької міжрайонної системи розселення / Н.В.Заблотовська, І. В. Левіцька / Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2013. - Вип. 672-673: Географія. - 184 с. - С. 92-95.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2013_0672_0673.pdf
12. Заблотовська Н.В. Територіальні відміни розселення населення у Чернівецькій області / Н.В.Заблотовська, О.М. Лейберюк / Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2013. - Вип. 672-673: Географія. - 184 с. - С. 89-92.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2013_0672_0673.pdf
13. Заблотовська Н. До питання про вплив природних умов на розміщення населених пунктів (на прикладі поселенської мережі Хмельницької області) / Н.Заблотовська // Часопис соціально-економічної географії: Збірник наукових праць. – Випуск 5 (2). – Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2008. – С.212-216.
14. Кривицька Н. Історисні особливості освоєння території та виникнення поселень Центрального Поділля / Н.Кривицька // Наукові записки Тернопільського державного педуніверситету ім. В.Гнатюка. Серія: Географія. – Тернопіль. – 2007. – №2 – С. 21-26.
15. Заблотовська Н. Особливості розвитку районних локальних систем розселення Хмельницької субрегіональної системи розселення/ Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Вип. 553-554: Географія. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 192 с. – С. 163-166.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2011_0553_0554.pdf
16. Заблотовська Н. Формування демогеографічної ситуації в поселеннях етноконтактних територій Чернівецької області / Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2012. - Вип. 616: Географія. - 116 с. - С. 65-69.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2012_0616.pdf
17. Заблотовська Н.В. Сучасні особливості формування та розвитку хмельницької міжрайонної системи розселення / Н.В.Заблотовська, І. В. Левіцька / Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2013. - Вип. 672-673: Географія. - 184 с. - С. 92-95.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2013_0672_0673.pdf

18. Заблотовська Н.В. Територіальні відміни розселення населення у Чернівецькій області / Н.В.Заблотовська, О.М. Лейберюк / Науковий вісник Чернівецького нац-го ун-ту: Збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2013. - Вип. 672-673: Географія. - 184 с. - С. 89-92.
http://library.chnu.edu.ua/res//library/elib/visnyk_chnu/visnyk_chnu_2013_0672_0673.pdf
19. Питюрєнко Е.И. Территориальные системы городских поселений Украинской ССР. – К.: Наукова думка, 1977. – 205 с.
20. Яворська В.В. Предметна і методологічна визначеність геодемографічних досліджень. / В.В. Яворська, Н.В. Заблотовська / Матеріали Всеукр-ї наук.-практ. конф-ії, присвяч.75-річчю утворення Луганської області (8-10 жовтня 2013 р., м.Луганськ). –Луганськ: Вид-во «ДЗ ЛНУ ім. Т.Шевченка»,2013. – 316 с. — С. 266-271

9.2. Допоміжна

1. Демографический энциклопедический словарь. – М.: Советская энциклопедия, 1985. – 608 с.
2. Заставецька О.В., Заставецький Б.І., Ткач Д.В. Географія населення України. Навчальний посібник. – Тернопіль, 2003. – 149 с.
3. Заставний Ф.Д, Географія України : у 2-х книгах. – Львів: Світ, 1994. – 472 с.
4. Ковалев С.А. Сельское расселение (географическое исследование). – М.: Изд-во МГУ, 1963. – 371 с.
5. Ковалев С.А., Ковальская Н.Я. География населения СРСР.- М.: Изд-во МГУ, 1980. – 287 с.
6. Корж О.В. Курс лекцій з демографії. – Тернопіль: Інфотехцентр, 1998. – 140 с.
7. Крачило М.П. Географія населення. – К. НМК ВО, 1992.- 180 с.
8. Курс демографии: учеб. пособие / под. ред. А.Я. Боярского. – М.: Финансы и статистика, 1985. – 391 с.
9. Питюрєнко Е.И. Системы расселения и территориальная организация народного хозяйства. – К.: Наукова думка, 1983. – 139 с.
10. Питюрєнко Е.И. Территориальные системы городских поселений Украинской ССР.- К.: Наукова думка, 1977. – 205с.
11. Пітюрєнко Ю.І. Розвиток міст і міське розселення в Українській РСР. – К.: Наукова думка, 1972.- 187 с.
12. Покшишевский В.В. Население и география. Теоретические очерки.- М.: Мысль, 1978.- 315 с.
13. Расселение: вопросы теории и развития (на примере Украинской ССР).- К.: Наукова думка, 1985. – 263 с.
14. Региональные проблемы развития городских и сельских поселений СССР. – М.: Наука, 1988.- 153 с.
15. Социально-экономические проблемы развития села (расселенческий аспект)/ Фтомов Г.С и др.- К.: Наукова думка, 1988.- 328 с.
16. Соціально-економічна географія світу / За ред. С. Кузика. – Тернопіль: підручники і посібники, 1998. – 256 с.
17. Соціально-економічна географія України / За ред. О. Шаблія. – Л.: Світ, 1994. – 640 с.

18. Степаненко А.В. Социально-экономическое развитие городов: проблемы комплексности и сбалансированности. – К.: Наукова думка, 1988.- 207 с.
19. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: навчальний посібник. – Одеса: стропринт, 2001. – 560 с.
20. Хорев Б.С. Проблемы городов (Урбанизация и единая система расселения в СССР). Изд. 2-е. – М.: Мысль, 1975. – 428 с.

Доцент
кафедри географії України та регіоналістики,
кандидат географічних наук

Заблотовська Н.В.